

FRANCISCI REDI,

Nobilis Aretini,

EXPERIMENTA

*circa res diversas naturales,
speciatim illas,*

Quæ ex Indiis adferuntur.

Ex Italico Latinitate donata.

AMSTELODAMI,

Sumptibus ANDRÆ FRISII.

MDC LXXV.

sus septem similibus aliis, in ventri-
 culo gallinæ, diebus quatuor, dena-
 rii duo; iisdemque, ab alia gallina
 deglutitis, quatuor dierum spatio,
 defuit granum unum, minus duobus
 denariis. Jaspidis Bohemicæ frustu-
 lum, ponderis unius denarii cum di-
 midio, quanquam diu admodum in
 ventriculo diversarum gallinarum,
 anatum, & gallorum Indicorum per-
 manserit, unquam quicquam primi
 ponderis amisit.

Frustulum porphyritis, à gallina
 deglutitum, & per duos menses in
 stomacho detentum, planè integrum
 mansit. Mortuo struthione, qui ante
 octo menses ex Barbaria advenerat,
 in demortui stomacho multi nummi
 cuprei, Africanæ monetæ, inventi
 sunt, nondum consumtis characteri-
 bus Arabicis, iisdem impressis. Duo-
 bus globulis ex ligno Rhodio gra-
 norum viginti, à capo deglutitis,
 spatio sex dierum octo grana deces-
 ferunt. Quatuor margaritis tubero-
 sis,

sis, granorum duodecim, in ventriculo columbi, spatio viginti horarum, adempta sunt grana quatuor. Et octo aliæ margaritæ, granorum triginta, bidui spatio, in alterius columbi ventriculo amiserunt viginti grana. Unde videre licet, quam luculenti lucri autores sint, qui margaritas, à columbis deglutitas, antiquum splendorem assumere, & pretiosiores fieri docent. Sed transeamus ad alia.

In America meridionali nascuntur aranei, usque adeo enormis magnitudinis, ut nonnulli secundum relationem P. Eusebii Nierenbergii, magnitudinem ovi columbini, alii partem dimidiam mali medici æquent. Alii præterea, in America meridionali, & regionibus Perù, & Chile, maximè verò in Brasilia, & Præfecturis Pernambuci, Tamaraçæ, & Paraibæ, venenosissimi, & malo arantio majores inveniuntur. Pernambucenses, ungues habent duros, fuscos,

fuscos, & ea virtute dotatos, ut auro vel argento ligati, solo tactu, & quasi miraculose qualemunque dolorem dentium statim sedent; & Zacutus Lusitanus se id cum felicissimo successu expertum esse indubitanter testatur. Crederem relationi Zacuti, nisi experimenta, circa hos ungues facta, id prohiberent; quos D. Antonius Morera in aulam Hetruriæ attulit, & qui nullum mihi unquam hujus miraculosæ virtutis indicium dederunt; uti nec dentes Rhinocerotis, ut sapientis nomen mereatur Olaus Wormius, qui ingenuè fatetur, se ejus rei experimentum non fecisse. *Perunt, inquit, dentem hunc, dolenti denti applicatum, dolores sedare, quod tamen nondum expertus sum.*

Mira narrant de sanguine hujus Rhinocerotis, in sedandis doloribus colicis, profluvio sanguinis, & provocandis foeminarum solitis & necessariis floribus; (cum tamen hæc

duæ

duæ virtutes inter se contrariæ sint) dicunt, pellem hujus animalis, si diutius humectetur, & in aqua percoquatur, ac decoctum ejusdem per tres dies continuos bibatur, securissimam medicinam esse illis, qui hæmorrhoidum dolores patiuntur, & qui ob languorem stomachi, vel qualemcunque aliam ob causam continuo cibi fastidio laborant. Et vulgus, qui decipi sese magnopere gaudet, & omnem suam fiduciam in rebus exoticis, & quæ difficulter obtinentur, collocat, facillimè hæc talia credit: ego verò inducere animum nequeo, ut id credam; cum non nisi post multa experimenta capta de hac re loquar. Et quid est, quod de cornu hujus ejusdem animalis non prædicetur? ac si cor vitamque hominis defendere ab omni veneno possit; attamen ego hæctenus ne minimum quidem ejusdem effectum vidi: & specialiter non contra venenum viperinum, & scorpionum

Tunetanorum. Nec majorem effectum vidi cornuum Alces contra epilepsiam, utut Olaus Wormius scribat: *Cornua insigni pollent adversas epilepsiam facultate, imprimis, si circa Kalendas Septembris animal capiatur, & mactetur, quia tum maxime vegetum & succulentum, in venerem ferri solet.*

Hæc tamen conditio, quod nimirum utendum sit cornubus hujus animalis occisi, circa principium Septembris, ab omnibus non probatur; sed non desunt, qui non nisi cornua quotannis sponte decidentia prodesse velint: & alii, magis superstitiosi, omnem hanc virtutem contra epilepsiam, in dextro cornu residere, & sinistrum eâdem plane privatam esse contendunt.

Hanc differentiam, inter dextrum & sinistrum cornu, fundatam esse credo in fabula illa, quam Theophrastus, *libro de animalibus, quæ invidia laborare creduntur*, recitat, ubi dicit,

dicit, cervum, ubi dextrum cornu decidit, illud occulere sub terra, quod homines miraculosæ virtutis hujus cornu gaudere nolit.

In *Experimentis meis, circa generationes Insectorum*, nugas esse dixi, cervum naturali hac invidia laborare, ut hoc cornu occultet: etenim dextrum simul sinistrumque cornu, citra omnem aliam curam fortunæ committens, ibi, ubi unumquodque decidit, relinquit: cujus rei certissimus sum, ut qui Serenissimum Magnum Ducem in venationibus Pisanis secutus, ubi longè maxima cervorum copia est, specialiter per multos annos id observavi: qua in redum verfor, alia etiam particularia, circa cervorum cornua, curiosè observavi, quorum nonnulla in gratiam eorum, qui naturali historia delectantur, inferius subjiciam, partim confirmandæ, partim refutandæ antiquorum circa hanc materiam opinioni.